

Mari Holopainen vihr

Toimenpidealoite vartijan tehtävän koulutustason nostamisesta

Eduskunnalle

Esille on tullut tapauksia, joissa vartijoiden voimankäytön epäillään olleen joko tahallisesti tai tahottomasti ylilyövä. Tutkittavana on jopa epäily kuolemantuottamuksesta.

Vartijan tehtävään vaaditaan nykyisellään liian vähän koulutusta. Väliaikaisen vartijakortin saa 40 tunnin koulutuksella. Jatkokoulutus on 80 tunnin mittainen. Noin viikon koulutuksella voi päästä vartijan tehtäviin. Muutaman viikon pikakurssilla voi saada kerrallaan viisi vuotta voimassa olevan vakituisemman vartijakortin. Lyhyellä koulutuksella päädytään näin ollen tehtäviin, joissa käytetään taltuttamista ja voimakeinoja toista ihmistä vastaan.

Tutkintovaatimuksia on pikaisesti tarkistettava. Nykyiset koulutusvaatimukset vartijan tehtävään ovat liian vähäisiä. Koulutuksen tulisi olla huomattavasti nykyistä kattavampaa. Näin on erityisesti tehtävissä, joissa ollaan tiiviisti tekemisissä ihmisten kanssa. Esimerkiksi vammaiset tai sairaat henkilöt voivat kiinniottotilanteissa tulla väärin kohdelluiksi, mikäli riittävän laaja-alaista osaamista ei ole. Yhteydenotot poliisin lisäksi sosiaalityöntekijöihin ovat usein tarpeellisia. Vartijat kohtaavat nuoria. Laaja-alaista osaamista ei pystytä saavuttamaan nykyisillä opintomäärillä. Riittämätön koulutus ei ole oikein myöskään vartijan tehtävässä toimivia, usein nuoria ihmisiä kohtaan.

Turvallisuuspalveluita hoitavat yksityisissä ja puolijulkisissa tiloissa alan yritykset. Vartijakoulutusta järjestävät alan suuret toimijat koulutuspalveluita tarjoavien tahojen kanssa. Kurkseista peritään myös osallistujamaksuja. Harvassa tutkinnossa koulutus sekä sen laadusta ja alalle valittavien soveltuvuudesta huolehtiminen on näinkin suoraan alan yrityksillä. Samalla tulisi arvioida, miten opintovaatimuksia nostetaan erityisesti vaativissa ja paljon ihmisten kohtaamisia sisältävissä tehtävissä.

Vartiointia tarvitaan, jotta muita ihmisiä voidaan suojata, mutta vartioinnin pitää olla riittävän ammattitaitoista.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin vartijan tehtävän koulutusvaatimusten tarkistamiseksi ja nostamiseksi.

Toimenpidealoite TPA 159/2022 vp

Helsingissä 9.1.2023

Mari Holopainen vihr